



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 791/2022

22.09.2022. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Дубравке Дамјановић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљених АА, ББ и ВВ због продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ у вези члана 61. КЗ и других, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Гвозденца и браниоца окривљеног ББ, адвоката Горана Карадаревића, поднетих против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 28/19 од 21.01.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 248/22 од 20.04.2022. године, у седници већа одржаној дана 22.09.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Гвозденца и браниоца окривљеног ББ, адвоката Горана Карадаревића, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 28/19 од 21.01.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 248/22 од 20.04.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 28/19 од 21.01.2022. године, оглашени су кривим:

- окривљени АА оглашен је кривим због продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ у вези члана 61. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 3 (три) године у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од 14.11.2018. године до 26.11.2018. године,

- окривљени ББ оглашен је кривим због продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја у помагању из члана 359. став 1. КЗ у вези члана 35. и 61. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 2 (две) године,

- окривљени ВВ оглашен је кривим због продуженог кривичног дела злоупотребе службеног положаја у помагању из члана 359. став 1. КЗ у вези члана 35. и 61. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 2 (две) године и 6 (шест) месеци.

На основу члана 85. КЗ окривљеном АА изречена је мера безбедности забрана обављања позива полицијског службеника у Републици Србији у трајању од 5 (пет) година од дана правноснажности пресуде, с тим што се у време трајања изречене мере не урачунава време проведено на издржавању казне затвора, док му је на основу члана 87. КЗ изречена и мера безбедности одузимања предмета ближе описаних у изреци пресуде.

Окривљени АА, ББ и ВВ су обавезани да накнаде трошкове кривичног поступка ближе одређене у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 248/22 од 20.04.2022. године делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА, жалбе браниоца окривљеног ББ и жалбе браниоца окривљеног ВВ преиначена је пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К По4 28/19 од 21.01.2022. године, у делу одлуке о казнама, па је окривљени АА за продужено кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ у вези члана 61. КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осуђен на казну затвора у трајању од 2 (две) године и 6 (шест) месеци у коју се урачунава време проведено у притвору од 14.11.2018. године до 26.11.2018. године, док је окривљени ББ за продужено кривично дело злоупотреба службеног положаја у помагању из члана 359. став 1. КЗ у вези члана 35. и 61. КЗ за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 6 (шест) месеци, а окривљени ВВ за продужено кривично дело злоупотреба службеног положаја у помагању из члана 359. став 1. КЗ у вези члана 35. КЗ и 61. КЗ, за које је том пресудом оглашен кривим, осуђен на казну затвора у трајању од 2 (две) године, док су жалбе бранилаца окривљених АА, ББ и ВВ у преосталом делу одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости благовремено су поднели:

- бранилац окривљеног АА, адвокат Иван Гвозденац, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине у целини побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду или побијане пресуде у целини преиначи тако што ће окривљеног АА одлободити од оптужбе,

- бранилац окривљеног ББ, адвокат Горан Карадаревић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине у целини побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду или побијане пресуде у целини преиначи тако што ће окривљеног ББ одлободити од оптужбе.

Врховни касациони суд је примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених доставио Републичком јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488.

став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених су неосновани.

Бранилац окривљеног ББ, адвокат Горана Карадаревић, захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП истичући да је побијаним пресудама повређено начело „*ne bis in idem*“ на штету окривљеног ББ, односно да је ствар правноснажно пресуђена.

Према наводима захтева, окривљени ББ је побијаним пресудама оглашен кривим да је окривљеном АА помагао у извршењу кривичног дела из 359. став 1. КЗ, а то помагање се односи на то да је он неовлашћено држао опојну дрогу марихуану, што, према мишљењу браниоца, представља радњу извршења кривичног дела из члана 246. став 1. КЗ, за које је окривљени ББ већ оглашен кривим и то правноснажном пресудом Вишег суда у Новом Саду Спк 38/19 од 25.04.2019. године. Радње кривичног дела из члана 246. став 1. КЗ и временски период у ком су предузете, по раније правноснажној пресуди, према наводима захтева идентичне су радњама кривичног дела из члана 359. став 1. КЗ у вези члана 35. и 61. КЗ, из ког разлога бранилац сматра да је оглашавајући окривљеног кривим за ово кривично дело, побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП јер је за исте радње окривљени већ правноснажно осуђен.

Врховни касациони суд изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, оцењује као неосноване, а како су ови наводи истицани и у поступку по редовном правном леку, то Врховни касациони суд, прихватајући разлоге дате на страни 5, у ставу другом, и на страни 6, у ставу првом, образложења пресуде другостепеног суда, као довољне, аргументоване и јасне, на ове разлоге упућује у смислу члана 491. став 2. ЗКП.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Иван Гвозденац, и бранилац окривљеног ББ, адвокат Горан Карадаревић, захтеве за заштиту законитости подносе због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП наводећи да се побијане пресуде заснивају на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати.

Као незаконите доказе браниоци означавају материјал прикупљен спровођењем посебних доказних радњи тајног надзора комуникације и тајног праћења и снимања јер сматрају да је незаконита наредба судије за претходни поступак Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кпп Пов По4 81/18 од 07.08.2018. године, на основу које су одређене и спроведене ове посебне доказне радње. Наведена наредба, према наводима захтева, сачињена је супротно одредби члана 161. ЗКП обзиром да не садржи образложење основа сумње да је учињено кривично дело за које се могу одредити посебне доказне радње. Наредба не садржи ни образложење које оправдава неопходност примене посебних доказних радњи, односно разлоге оправданости предузимања посебних доказних радњи које би указивале да се на други начин кривично дело не би могло открити или доказати или да би то изазвало

несразмерне тешкоће или велику опасност, нити пак оцену судије да ли би се исти резултат могао постићи на начин којим се мање ограничавају права грађана. Из наведене наредбе закључује се да нема образложење ни једне од наведених околности, већ типско, бланкетно односно формуларно образложење што је показатељ да наредба пре доношења није размотрена, а последично ни адекватно обрађена, из ког разлога браниоци сматрају да материјал прикупљен коришћењем посебних доказних радњи (аудио записи снимљених разговора и транскрипти тих разговора), које су одређене таквом незаконитом наредбом, би на основу члана 16. став 1. и 84. ЗКП, морао бити издвојен из списка предмета. Како аудио записи снимљених разговора и њихови транскрипти нису издвојени из списка предмета, то су побијане пресуде које се заснивају на њима, према мишљењу бранилаца, донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Изнети наводи захтева браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Гвозденца, и браниоца окривљеног ББ, адвоката Горана Карадаревића, неосновано су истицани у поступку по редовном правном леку. Оцењујући жалбене наводе бранилаца окривљених АА и ББ, другостепени суд је на страни 4 у ставу другом и на страни 5 у ставу првом образложења пресуде, за своју оцену ових навода дао разлоге које као правилне прихвата и овај суд и сходно члану 491. став 2. ЗКП на исте упућује, без њиховог понављања.

Бранилац окривљеног ББ, адвокат Горан Карадаревић, захтев за заштиту законитости подноси због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП наводећи да кривично дело из члана 359. став 1. КЗ у вези члана 35. и 61. КЗ, за која је окривљени ББ оглашен кривим, није кривично дело јер у тачки 4) и 5) изреке пресуде нису описане радње помагања.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 35. КЗ у ставу 1. прописано је да ће се ко другом са умишљајем помогне у извршењу кривичног дела, казнити казном прописаном за то дело, или ублаженом казном, а у ставу 2. да се као помагање у извршењу кривичног дела сматра нарочито: давање савета или упутстава како да се изврши кривично дело, стављање учиниоцу на располагање средстава за извршење кривичног дела, стварање услова или отклањање препрека за извршење кривичног дела, као и унапред обећано прикривање кривичног дела, учиниоца, средстава којима је кривично дело извршено, трагова кривичног дела или предмета прибављених кривичним делом.

Из изреке побијане првостепене пресуде, произилази да су окривљени ББ и ВВ, у време и на местима описаним у тачки 4) и 5) изреке пресуде, по претходном договору и са умишљајем, помогли окривљеном АА да искоришћавањем својих службених овлашћења у обављању полицијских послова примењује полицијске мере и радње, и тиме прибави корист другим лицима, која се огледала у непредузимању службених радњи према Законнику о кривичном поступку према њима двојици, тако што против њих није предузео службену радњу у складу са одредбама Законика о кривичном поступку због постојања основа сумње да су извршили кривична дела из члана 246. КЗ. Окривљени ББ и ВВ, су према чињеничном опису датом у изреци пресуде, у два наврата подметали опојну дрогу и то ГГ (тачка 4) изреке пресуде) и ДД (тачка 5) изреке пресуде), након чега су окривљеном АА јављали где се тачно налази

подметнута опојна дрога, а АА је иако је знао да опојна дрога не припада ГГ нити ДД, истима покушао да нанесе штету покретањем кривичних поступака против њих.

Према налажењу Врховног касационог суда, описане радње које је окривљени ББ предузео, садрже сва законска обележја продуженог кривичног дела злоупотребе службеног положаја у помагању из члана 359. став 1. КЗ у вези члана 35. и 61. КЗ, а како су како правилно закључили и нижестепени судови.

Окривљени ББ, је и по оцени овог суда, у извршењу наведеног кривичног дела поступао као помагач у смислу у ком је помагање одређено у члану 35. став 2 КЗ. Ово из разлога што из тачака 4) и 5) изреке пресуде јасно произилази да радње које је предузео имају карактер помагања у извршењу кривичног дела злоупотребе службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ. У изреци је описан претходни договор са окривљеним АА, а затим и његове радње када је у два наврата заједно са окривљеним ВВ створио услове за извршење тог кривичног дела, подмећући предмете кривичног дела лицима којима они не припадају, и при томе поступао са умишљајем који је обухватао свест да доприноси извршењу кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ у вези члана 61. КЗ, за које је правноснажном пресудом оглашен кривим окривљени АА.

Сходно наведеном, Врховни касациони суд оцењује да побијаним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Горана Карадаревића.

Врховни касациони суд се није упуштао у разматрање захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, адвоката Горана Карадаревића, у делу у којем истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП обзиром да бранилац у захтеву не образлаже у чему се конкретна повреда састоји, па захтев у овом делу нема прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП.

Из свих изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да побијаним пресудама нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и став 2. тачка 1) ЗКП и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на које се неосновано указује захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених, па је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић